

Pismo to wychodzi codziennie oprócz świąt uroczystych w drukarni St. Gieszkowskiego.

MIJONA RZYMSKIE.
Dziś Korneli i Balbiuy Panny.

Zaliczenie na trzy miesiące Złp. 42.
miesięczne złp. 5.

MIJONA SZAWIANSKIE.
Dziś Szukosław.

Gazeta Krakowska.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień godz:	Barometr do 0° R red w miarze Paryzkiej	Stopnie ciepla podlug Reaumura	Psychro- metr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
7	27 ^o 8 ^{'''} , 233	- 40, 4	1 ^{'''} , 36	Zaden	Pogoda z Chmurami	
30 12	7, 632	+ 4, 0	1, 13	Pl. Wschodni mocny	" "	
3	6, 665	+ 5, 6	1, 50	" średni	Chmury	
9	6, 359	+ 1, 0	1, 34	" słaby	Pogoda z Chmurami	

Prenumerata na Gazetę Krakowską, kończy się z dniem ostatnim b. m. Wydawca uprasza o wczesne zapisy.

Część Urzędowa.

W dniu 26 b. m. Rezydent i Konsul Jeneralny Najjaś: Dworu Ces: Aust: przy Rządzie tutejszym, wręczył Rządowi Naszemu przywiezione z Wiednia przez JO. Xięcia Lichtenstein w przejeździe do Petersburga, dwa listy gabinetowe przez Najjaś: Cesarza Austrii Ferdynanda I. do Senatu napisane. Pierwszy z nich obeytuje doniesienie o zgonie wiekopomney pamięci Najjaś: Cesarza Franciszka I. i wstąpieniu na Tron dzisiay panującego Monarchy; drugi potwierdza Jaśnie Wielmożnego de Lorentz Radcę Gub: do dalszego sprawowania Urzędu Rezydenta i Konsula Jeneralnego przy Rządzie tutejszym. Obadwa zaś pisma, tchną oświadczeniem nayprzychylniejszych chęci Najjaś: Pana dla Rządu i Rzeczypospolitęy Naszey, i zwiastują, iż w Najjaś: Cesarzu Ferdynandzie I. kray nasz znajdzie równie wspaniałego współ Opiekuna, jakiego posiadał w zgasłym zawczesnie, a miłowanym od wszystkich Krakowian, Najjaś. Cesarzu Franciszku I. — Senat Rządzący przez stósowne

adressa, wynurzył Jego Ces: Apostolskięy Mości głęboki smutek, w jaki kray nasz zgon wiekopomney pamięci Najjaś: Jego Rodzica pogrążył, a dziękując za naylaskawiey oznaymioną przychylność i potwierdzenie JW. de Lorentz na Urzędzie Rezydenta i Konsula Jeneralnego przy Rządzie tutejszym, który godnym dostojnego Swęgo powołania postępowaniem, zjednał sobie powszechny w kraju tutejszym szacunek, zapewnił Jego Cesarską Mość, że staraniem będzie Naszém stać się godnymi téy łaski, jaką Nam oznaymić raczył.

Część Polityczna.

WIADOMOŚCI Z POPRZEDNICH POCZT.

WIEDEN 4 Marca. Zwłoki zmarłego cesarza, leżały aż do południa w dzień zeyścia, na łożu śmiertelném, a dla publiczności przystęp był dozwolony. Nieboszczyk ubrany był w swym zwykłym stroju nocnym, z białą czapką nocną na głowie; rysy twarzy nie zmieniły się w cale. Późnię nabalsamowano ciało. Od dnia dzisiejszego rano, wysta-

wiono je w kaplicy nadworney, przybrane w uniform jeneralski, gdzie aż do 7 b. m. pozostanie, a następnie w grobie rodzinnym złożone będzie. W tymże dniu będzie przywdziana: żałoba dworska, która w stopniowych przemianach przez sześć miesięcy noszoną być ma. Mówią, że zmarły cesarz już na łożu śmiertelném radził swemu następcy, ażeby zasiągał rady dwóch braci jego, to jest arcy księcia Karola i Ludwika. Dziś ogłoszone zostało własnoręczne pismo cesarza Ferdynanda, obeymujące rozporządzenie dotyczące wystawienia godnego pomnika, dla niewygasley pamięci cesarza Franciszka. Żałoga stolicy niewykonała jeszcze przysięgi, od poniedziałku atoli, nie oddała się z koszar.

Dnia 5 Marca. N. Cesarz Jinc mianował arcy księcia Franciszka Karola, brata swego, jeneralem-majorem.

Przez własnoręczne pismo daty dzisiejszey, polecił cesarz księciu Meternichowi kanclerzowi dworu i państwa, aby następujący ustęp z testamentu ś. p. cesarza Franciszka podany został do wiadomości powszechney.— §. 14. Moje przywiązanie przykazuję moim poddanym. Mam nadzieję, że będę mógł wznosić modły moje za nimi do Boga; ich zaś wzywam, aby dochowali też samą wierność i przywiązanie dla mego następcy prawego, z jaką byli zawsze dla mnie w dniach niepowodzenia i pomyślności.— Mojemu wiernemu wojsku, oświadczam serdeczne dzięki za przysługi wysławiane dla mnie, przez które tron mój utrzymało. Wzywam je, ażeby się takąż samą wiernością i przywiązaniem dla mego następcy nazawsze zachowało.— Wszystkim urzędnikom, którzy mi wiernie służyli, oświadczam niniejszém nią wdzięczność.

Dopelniając ostatniey woli dostojnego, brata swojego, wynurzoney przed zgonem, arcy księżę Karol objął na nowo najwyższy kierunek spraw wojskowych; również arcy księżę Reyner, vice-król królestwa Lombardzko-Weneckiego, ma tu powrócić, w celu wspierania cesarza swoją głęboką znajomością interesów. Arcy księżę Franciszek Ka-

rol, brat teraz panującego cesarza Ferdynanda, a razem główny dziedzic majątku zmarłego oycy ś. p. cesarza Franciszka, ma się udać do Medyolanu, w znaczeniu vice-króla.

Baron Wesseliny, deputowany z Siedmiogrodu, który samowolnie poważyl się ogłosić drukiem obrady seymu siedmiogrodzkiego, chcąc się uchronić przed krokami prawnymi ze strony prokuratora królewskiego, oraz przed karą, jaka go czeka, emigrował do Serwii.

Dnia 6 Marca. Ogłoszone zostały następujące własnoręczne pisma cesarskie; 1) Do J. C. M. arcy księcia Ludwika, pod datą wczorayszą, z podziękowaniem za gorliwą pomoc w wspieraniu nieboszczyka cesarza w nayważniejszych sprawach publicznych i z oświadczeniem życzenia, aby takiey samey pomocy J. Cesarskiej Mości, używać chciał.— 2) Do księcia Meternicha, kanclerza państwa z poleceniem, iż gdy wola cesarza jest, wystawić zmarłemu oycu swemu pomnik uwieczniający pamięć tegóż, aby xiążę jako kurator akademii sztuk pięknych, podał J. C. Mości, stósowny projekt w jak naykrótszym czasie.— 3) Do P. Martin, tajnego dyrektora gabinetu, pod datą 3 b. m., z uznaniem dotychczasowych zasług tegóż i z poleceniem sprawowania nadal tych samych obowiązków. Inni urzędnicy tego oddziału pozostają także w swych obowiązkach zatwierdzeni, z uwolnieniem od ponowienia przysięgi.— 4) Do hrabiego Hardegg, prezesa nadworney rady wojenney, pod datą dzisiejszą, z uwiadomieniem o mianowaniu brata swego, arcy księcia Franciszka Karola, jeneralem-majorem.— 5) Do cesarsko-królewskiego rządu krajowego w arcy księztwie Austrii niższej Ems, pod datą 2 b. m., z doniesieniem o nastąpionym zgonie nieboszczyka cesarza, i o wstąpieniu swoim na tron, oraz z potwierdzeniem wszystkich członków administracyi krajowej w ich urzędach godnościach i tytułach. Jest przytém zalecenie, aby według przepisów dopełnione zostały zwykłe ekwije, msze i nabożeństwa żałobne,

a nakoniec, aby z powodu powszechney żałości, wszystkie zabawy wstrzymane zostały. Takie same reskrypta cesarskie, rozesłane zostały do wszystkich gubernii krajów cesarskich. — 6) Do zgromadzonych w połączeniu posiedzeniu stanów królestwa Węgierskiego i przynależnych do niego krajów, pod datą 4 b. m., z doniesieniem o zgonie swego N. Ojca i o własnym na tron wstąpieniu; przyczem N. Pan zatwierdza w całej rozciągłości wszystkie według prawa należące przywileje wiernych stanów królestwa Węgierskiego i połączonych z niem krajów, a nakoniec poleca dalsze obradowanie seymu.

Dnia 7 Marca. Oprócz przytoczonych już reskryptów cesarskich, ogłoszone daley zostały, jeszcze następujące: — 1) Do J. C. Mości arcy księcia Palatyna (Józefa), z wynurzeniem wdzięczności za 40 letnie zaszczytne sprawowanie pierwszej godności w królestwie Węgierskiem, tudzież z oświadczeniem nadziei, że i nadal zajmować się zechce pomyślnością i szczęściem wiernych poddanych tego królestwa. — 2) Do J. C. M. arcy księcia vice-króla Rayner, pod datą 2 marca, z doniesieniem o zgonie N. Ojca i z wezwaniem, aby raczył zajmować się, jak dotąd, zarządem Lombardzko-Weneckiego królestwa. — 3) Do J. C. M. arcy księcia Ferdynanda Austriackiego d'Este, pod datą 2 b. m., z doniesieniem o zgonie N. Ojca swego, i z oświadczeniem życzenia, aby zarządem królestwa Galicyi i Lodomeryi, z równą, jak dotąd gorliwością, chciał się zajmować.

Dnia 11 Marca. W sobotę dnia 7 b. m. rano o godzinie 11, gdy c. k. nadworny i zamkowy pleban pobłogosławił serce s. p. Cesarza, przenieśli je dwaj c. k. kamerdynerowie w asystencyi nadwornego furyera, dwóch furyerów kamery, dwóch paziów z pochodniami woskowemi, i dwóch ces. królewskich podkomorzonych, pod zasłoną dwóch ludzi z gwardyi przybocznej arcyerów, dwóch węgierskiej i ośmiu gwardyi trabantów, z kościoła parafialnego nadwornego w zamku,

do kościoła nadwornego Augustyanów, gdzie odebrawszy je przeor z zakonnikami, złożył według dawnego zwyczaju w kaplicy Loretańskiej. Niebawem potem zostały wnętrzności po poprzednim łonych pobłogosławieniu przy pomienionym asystencyi i zasłonie, w sześciokonnym galowym powozie do kościoła metropolitalnego S. Szczepana przewiezione, tamże przez kapitułę i wszystko duchowieństwo w ubiorach kościelnych przyjęte, w uroczystym pochodzie do grobu zaniesione i przy zwyczajnych obrzędach kościelnych i modłach pochowane.

Po południu nastąpił uroczysty pogrzeb. Już o godzinie trzeciej ruszyło czoło orszaku z kościoła nadwornego Augustyanów do kościoła Kapucynów. Najpierw szli, poprzedzeni oddziałem jazdy, wszyscy ubodzy szpitalów, potem wszyscy księża zakonnicy parami z palącymi się świecami woskowemi, podobnie wszyscy parafianie miasta i przedmieść, po których następowali oficerowie wszystkich pułków i korpusów milicyi miejskiej. Dalej urzędnicy magistratu, członkowie stanów niższo-austriackich, radcy nadworni i gubernijalni, nie przestrzegając stopni, i cztery sztaby nadworne, w ubiorze, żalobnym i w czarnych płaszczach.

Tymczasem zebrali się w kościele Kapucynów: kawalerowie orderu złotego runa i innych krajowych orderów, c. k. ministrowie, tajni radcy, podkomorzowie i dwór zewnętrzny, damy, rektor *magnificus* i cztery dziekani tutejszego uniwersytetu, jako też kapituła metropolitalna, tudzież przybyli z własnej woli w znacznej liczbie z powodu zasnującego zeyścia z tego świata Jego Ces. Król. Mości z Przeburga członkowie stanów węgierskich. W zakrystyi znajdował się także c. k. wielki marszałek dworu.

Za nim właściwy orszak pogrzebowy ruszył z zamku, udał się c. k. pierwszy ochmistrz, poprzedzony oddziałem jazdy, do kościoła Kapucynów, i poszedł zaraz do zakrystyi, gdzie się już znajdował panujący teraz Cesarz z Cesarzową Imcią, tudzież ich Ce-

sarskie i królewiczowskie Wysokości arcyksiężęta i arcy-księżniczki, aby byli obecni pobłogosławieniu.

O godzinie czwartéj zostały zwłoki przez c. k. zamkowego plebana, przy asystencyi nadwornego mistrza obrzędów, kapelanów nadwornych, w obecności paziów z pałacami się pochodniami, gwardyi przybocznych, c. k. wielkiego podkomorzego, trzech kapitanów gwardyi przybocznej, dwóch c. k. podkomorzycy ze stanu książąt; i jenerała-adjutanta ś. p. Cesarza, pobłogosławione, poczem c. k. kamerdynerowie przy pomocy c. k. lokajów przybocznych wynieśli trumnę z kościoła nadwornego zamkowego; i złożyli ją na nadwornym karawanie stojącym na podwórzu szwajcarskiem.

Tu ruszył orszak i udał się przez place: zamkowy, Michała, Józefa i szpitalowy, gdzie wszędzie wojsko stało w szeregach, do kościoła Kapucynów.

Orszak szedł następującym porządkiem: naprzód jechała jazda, potem parokonnny powóz nadworny, dalej trzy powozy nadworne, cztery powozy z c. k. furyerami kamery i c. k. kamerdynerami, c. k. furyer nadworny konno, powóz nadworny sześć-konny, w którym siedziało trzech kapitanów gwardyi przybocznej i jeneral-adjutant ś. p. Cesarza Jnci, powóz sześć-konny nadworny z zastępcą c. k. wielkiego podkomorzego, z c. k. wielkim koniuszym i obudwoma c. k. podkomorzemi ze stanu książąt. Tu postępowali c. k. przyboczni lokaje w żałobę przybrani, potem c. k. przyboczni gwardya trabantów z głuchą muzyką i chorągwią krepą osłonią, nakoniec karawan z trumną, wysoko na poduszkach wzniesioną. Przy obu drzwiczkach powozu szło po dwóch c. k. lokajów przybocznych, i po obu stronach po sześciu c. k. paziów z pałacami się pochodniami. Dwunastu ludzi z c. k. gwardyi arcyerów i dwunastu król. węgierskich gwardzistów, a zewnątrz dwunastu ludzi c. k. przybocznej gwardyi trabantów służyło za pomoczną zasłonę. Za karawanem postępo-

wały konno c. k. przyboczne gwardye, arcyerów i król. węgierska z głuchą muzyką. Kompanija grenadierów i oddział jazdy zamykały orszak. Za przybyciem do drzwi kościoła zdjęli c. k. kamerdynerowie przy pomocy c. k. lokajów przybocznych trumnę z karawanu, postawili ją na katafalku wzniesionym w kościele, złotogłowiem osłonięnym, a gdy c. k. pierwszy wielki ochmistrz oznajmił o przybyciu zwłok, udały się Najjaśniejsze i Wysokie Osoby na urządzone dla siebie miejsca w kościele; gdy tutejszy książę arcybiskup, w asystencyi czterech biskupów i prałatów niższo-austryjackich, pobłogosławił ciało, zanieśli je Oycowie Kapucyni przy pomocy c. k. lokajów przybocznych do grobu, gdzie je książę arcybiskup po raz ostatni pobłogosławił.

C. k. pierwszy wielki ochmistrz, który z buławą w rękę poszedł za ciałem do grobu, kazał otworzyć trumnę jednemu z c. k. furyerów kamery, pokazał gwardyanowi Kapucynów zwłoki i oddał je straży jego, którą gwardyan zwyczajnym sposobem przyrzekł; poczem trumna została dwoma kluczami zamknięta, z których jeden otrzymał gwardyan, drugi zaś c. k. podkomorzy, radca nadworny i dyrektor kancelaryi urzędu wielkiego podkomorzego, dla złożenia go w c. k. skarbcu.

Skoro c. k. pierwszy wielki ochmistrz powrócił znowu z grobu do kościoła, oddali się najwyżsi urzędnicy nadworni, kapitanowie gwardyi przybocznej i wszystek dwór z kościoła, z którego Cesarstwo Ichmość i inne wysokie osoby zaraz po pobłogosławieniu były wyjechały.

Słychać, iż tego roku będzie obóz pod Brynem, i że się tam zbierze 60,000 wojska wszelkiej broni. Łatwo byź może, iż N. Cesarz Ferdynand w czasie obozu widzieć się będzie z dostojnymi osobami.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA

Dnia 28 — 30 Marca.

Hafner Gottlob z Pruss. — Janetzko Jan z Pr. — Bauer Jan z Pr. — Schlüter Friedrich z Pr. — Kugler Jan z Pr. — Drzewiecki Piotr Ob. z Polski. — Wielogłowski Wincenty Ob. z Pol. — Srednicki Karol z Polski. — Wolicki Jan z Pol. — Sakowski Paweł z Galicyi.

WYJECHALI Z KRAKOWA.

Ursel do Gal. — Ferencowicz Jan do Polski. — Ehrenberg Fryderyk do Pr. — Hüter Lndwik do Prus. — Trzebiński Józef do Ob. Galicyi.